

ה"ת 15974/05/22 - יהודה מחפוז נגד מדינת ישראל

בית המשפט לתעבורה מחוז מרכז פתח תקווה

ה"ת 15974-05-22 מחפוז נ' מדינת ישראל
תיק חיצוני: 881/2022

בפני כבוד השופטת לאה שלזינגר שמאי
המבקש יהודה מחפוז
נגד
המשיבה מדינת ישראל

החלטה

1. לפני בקשה להחזרת תפוס (להלן: "**הבקשה**") לפי סעיף 34 לפקודת סדר הדין הפלילי (מעצר וחיפוש), תשכ"ט-1969 (להלן: "**הפקודה**").
2. ביום 7.12.21 אירעה תאונה קטלנית בכביש 40 בה קיפח את חייו רוכב אופנים בן 19. בתאונה הייתה מעורבת משאית מ.ר. 3298766 (להלן: "**המשאית**" או "**התפוס**"), בה נהג הנאשם (להלן: "**המשיב**").
3. נגד המשיב הוגש כתב אישום בגין עבירה מיום 7.12.21 של גרימת מוות ברשלנות בתיק גמ"ר 172-03-22. המשאית, בגינה הוגשה הבקשה שלפני, משמשת כראיה בהליך הפלילי הנ"ל, המצוי בתחילתה של פרשת התביעה וטרם החלה חקירת עד התביעה הראשון- בוחן ת"ד.
4. ביום 27.5.22 הגיש המבקש בקשה להחזרת המשאית. לדבריו, אין הצדקה להמשך החזקת המשאית בידי המשיבה והוא מבקש להחזירה לחזקתו. אי השבתה, גורם לו נזק כלכלי עצום.
5. המשיבה התנגדה לבקשה מיום 05.06.22, בטענה, כי עיקר המחלוקת בין הצדדים הוא מצבה הטכני והמכני של המשאית בזמן התאונה והאם מצב זה גרם לתאונה הקטלנית.
6. בדיון מיום 22.6.22 טענה המשיבה, כי המשאית משמשת כראיה, וכי אם ההגנה מבקשת להגיש חוו"ד מטעמה, על המומחה מטעמה לבדוק המשאית בטרם תצא המשאית מחזקת המשיבה. עוד טענה המשיבה, כי המשאית תקינה והיה כשל בנורית חיווי בלבד, ללא ליקוי במשאית עצמה, דבר שלא הצדיק סטייה ימינה שגרמה

לתאונה הקטלנית.

7. המבקש חזר על בקשתו כמפורט בפרוטוקול הדיון.

8. בהחלטתי בתום הדיון, ובשים לב לכך שבדיון התייצב פרקליט אחר שאינו הפרקליט המייצג את המבקש בתיק העיקרי, הוריתי, כי על המבקש להודיע תוך 7 ימים אם בכוונתו לבדוק את המשאית ע"י מומחה מטעמו ולאחר מכן תנתן החלטה בהתאם.

9. ביום 03.07.22 המשיבה בקשה להורות על החלטה בהעדר תגובתו של המבקש.

יצוין, כי עד מועד כתיבת ההחלטה, וחרף האורכה שניתנה למבקש, הוא לא הגיש ההודעה כנדרש בהחלטתי הנ"ל.

דין והכרעה

10. ס' 32(א) לפקודת סדר הדין הפלילי (מעצר וחיפוש) (נוסח חדש) תשכ"ט-1969 (להלן: "**הפקודה**") קובע: "**רשאי שוטר לתפוס חפץ, אם יש לו יסוד סביר להניח כי באותו חפץ נעברה, או עומדים לעבור, עבירה, או שהוא עשוי לשמש ראיה בהליך משפטי בשל עבירה, או שניתן כשכר בעד ביצוע עבירה או כאמצעי לביצועה.**"

11. ככלל, משנתפסו החפצים, רשאי המבקש לבקש את השבתם מכוח סעיף 34 לפקודה: "**על פי בקשת שוטר שהוסמך לכך על ידי קצין משטרה בדרגת מפקח משנה או בדרגה גבוהה מזו דרך כלל או לעניין מסוים (להלן - שוטר מוסמך), או על פי בקשת אדם התובע זכות חפץ, רשאי בית משפט שלום לצוות, כי החפץ יימסר לתובע הזכות או לאדם פלוני, או שינהגו בו אחרת כפי שיוורה בית המשפט - הכול בתנאים שייקבעו בצו.**" בית המשפט מוסמך להורות על השבתם או המשך החזקתם, ורשאי הוא להתנות את ההשבה בתנאים שיקבע.

12. תכליות התפיסה נחלקות לשלוש: תכלית מניעתית - באשר לחפץ שעלול לשמש לביצוע עבירה (רע"פ 1792/99 **גאלי נ' משטרת ישראל** [פורסם בנבו]), תכלית ראייתית - באשר לחפץ שעשוי לשמש כראיה בהליך המשפטי ותכלית של חילוט - באשר לחפץ בו נעשה שימוש לצורך עבירה, או חפץ שניתן כשכר בעד ביצוע עבירה, או כאמצעי לביצוע (רע"פ 7600/08 **אברם נ' מדינת ישראל** [פורסם בנבו]). בנוסף לכך, בהתאם לסעיף 39(א) לפקודה, ניתן לחלט כל חפץ שנתפס, גם ככלי ענישה והרתעה.

13. בעניין זה נקבע בבש"פ 342/06 **חב' לרגו עבודות עפר בע"מ נ' מדינת ישראל** (לא פורסם, [פורסם בנבו]),

12.3.06) כי קיימת חשיבות להגדרת מקור הסמכות לתפיסת החפץ מבין החלופות לעיל, וזאת לצורך בחינה האם ובאלו תנאים יש לשחרר את התפוס:

"כל אחת מן החלופות האמורות עשויה לשמש מקור נפרד לתפיסת חפץ, וכל אחת משקפת תכלית המיוחדת לה, אשר לשם השגתה נעשה שימוש בסמכות. איתורה של החלופה הרלבנטית, שלשם השגתה נתפס החפץ, חשובה לא רק לצורך בחינת השאלה האם המשטרה השתמשה כראוי בכוח הנתון בידיה, אלא גם לצורך התחקות אחר התנאים הראויים לצורך שחרור החפץ והחזרתו לבעליו בתקופת הביניים שבין מועד התפיסה לבין סיום הליכי החקירה או המשפט".

14. בעניינו, לתפיסת המשאית במקרה שלפני תכלית מרכזית אחת: שימוש בתפוס כראיה בהליך משפטי בשל עבירה שבוצעה. עוד נקבע, כי: "לגורמי אכיפת החוק סמכויות לפעול כנגד אדם בטרם הכרעה משפטית בדבר אחריותו הפלילית. כאן עולה שאלת האיזון הראוי בין מידת הפגיעה ההכרחית בנחקר או בנאשם לצורך השגת תכליות הנעוצות באינטרס הציבורי, לבין זכותו של אדם לממש את זכויות היסוד הנתונות לו בטרם הוכרע דבר אחריותו הפלילית: הזכות לחירות האישית והזכות לקניין. יש לבחון האם מתקיימת עילה להמשך תפיסת החפץ בידי המשטרה, ואם כן האם ניתן הגשים את תכלית התפיסה באמצעות שחרור החפץ בכפוף להגבלות מידתיות שתגשמה את התכלית הטמונה בתפיסה, בד בבד עם מיתונה והחלשתה של הפגיעה בזכות הקניין של האדם".

15. שומה על בית המשפט להכריע בסוגיה תוך איזון בין האינטרסים השונים העומדים על הכף, בצירוף נסיבותיו הקונקרטיות של כל מקרה ומקרה. נסיבות אלה אפשר שתהיינה קשורות לחומרת התיק ולערך הראייתי של התפוס (בעניין זה ר' למשל: בשפ 4073/13 אילנה ראדה נ' מדינת ישראל [פורסם בנבו]).

16. מן הכלל אל הפרט: ב"כ המשיבה טען, כי אינטרס המשיבה וזכותה להליך הוגן גוברים על זכותו של המבקש להשבת המשאית לרשותו. ברי, כי החזקת המשאית כרוכה בפגיעה בזכות הקניין של המבקש, זכות המעוגנת בחוק יסוד: כבוד האדם וחירותו. החזקתה אף פוגעת בזכות המעוגנת בחוק יסוד: חופש העיסוק. עם זאת, יש לזכור, כי זכות הקניין אינה מוחלטת ועל בית המשפט לאזן בין ההגנה על זכות קניין המבקשת אל מול האינטרס הציבורי העולה ממטרות התפיסה (ר' בעניין זה: ה"ת (שלום נצ') 4050-06-15 מדינת ישראל נ' קומפוסט שלוחות [פורסם בנבו]).

17. תפיסת הרכב התבצעה כחלק מהחקירה הפלילית שנפתחה נגד המשיב, ובמהלך הדיונים התבררה נקודת המחלוקת בהליך העיקרי הנוגעת לתקינותה של המשאית וכפועל יוצא מכך התבררה תכלית המשך החזקת

התפוס בידי המשיבה.

ברע"פ 1792/99 גאלי נ' משטרת ישראל, [פורסם בנבו], נקבע: **"ומכאן עשויה שתילמד חובה המוטלת על המשטרה - ועל בית המשפט בשיבתו לביקורת על מעשי המשטרה - לבדוק ולמצוא לא אך אם תפיסת הנכס נעשתה לתכלית ראויה אלא גם אם המשך החזקת הנכס בידי המשטרה אינו פוגע בבעלים במידה העולה על הנדרש. לשון אחר: שומה עליו על בית המשפט לבדוק ולמצוא אם קיימת חלופה אשר תשיג את תכלית "מעצרו" של הנכס, אך פגיעתה בבעל הזכות בנכס תהא פחותה מן הפגיעה בו אם תמשיך המשטרה ותחזיק בנכס".**

ויפים הדברים אף למקרה שלפני.

בה"ת (שלום נצ') 25418-01-19 **אסף ליס ניהול ציי רכב ותחבורה בע"מ נ' מדינת ישראל** (פורסם בנבו, 13.03.2019) הוגשה בקשה לפי סעיפים 33 ו-34 לפקודה להשבת תפוס - רכב שבבעלות המבקשת, הטוענת כי היא החכירה את הרכב לנהג שביצע באמצעותו עבירת שוד וניסיון חטיפה. לטענת המבקשת, איזון בין האינטרס הציבורי שבתפיסה לבין זכות הקניין של בעל התפוס מחייב את החזרת התפוס באמצעות "חלופת תפיסה". בית המשפט דחה את הבקשה להחזרת התפוס וקבע: **"בענייננו, אמנם התאגיד המבקש, שהוא לטענתו הבעלים של רכב, אינו נאשם בתיק הפלילי; אולם מדובר ברכב העתיד להוות ראיה מרכזית, בתיק שוד וניסיון חטיפה; הרכב הוא נכס בעלי אופי עסקי עבור המבקשת ולא נכס בעל אופי אישי עבורה, ולא נטען כי אי השבתו משמעה קריסת העסק; כתב האישום הוגש בחודש ספטמבר 2018, כך שאף אם חלוף זמן ארוך באופן קיצוני עשוי להצדיק שחרור תפוס הנדרש כראיה, בענייננו ממילא טרם חלפה תקופה שכזו".**

מן הכלל אל הפרט:

18. עיינתי בבקשה, בתגובה לה ובמסמכים המצורפים. מדובר במשאית באמצעותה - לכאורה - בוצעה עבירה חמורה של גרימת מוות ברשלנות. המשאית משמשת ראיה מרכזית בהליך הפלילי המתנהל נגד המבקש. הליכי החקירה הסתיימו והוגש כתב אישום. ההליך העיקרי כאמור מצוי בראשיתו- טרם תחילת שלב ההוכחות.

19. שקלתי את הפגיעה בזכויות המבקש הנלוות להחזקת המשאית. כמו כן שקלתי את חומרת העבירות המיוחסות למשיב ואת התכלית הראייתית הדורשת את המשך התפיסה, כלומר, הכוונה לעשות שימוש במשאית כראיה בהליך הפלילי, ולהוכיח באמצעותה את רשלנותו של המבקש ואחריותו לקרות התאונה הקשה.

בנסיבות אלו, סבורתני, כי טרם בשלה העת להורות על קבלת הבקשה.

האיזון הראוי בין זכות הקניין של המבקש לאינטרס הציבורי שבבירור האמת והבטיחות בדרכים הינו בהותרת התפיסה על כנה.

20. בנסיבות מקרה זה, דעתי היא, כי יהא מקום לשוב ולבחון את הבקשה להשבת המשאית בתום עדותו של בוחן התביעה ולאחר שהמבקש יגיש הודעה בהתאם להחלטתי מיום 22.6.22.

כפועל יוצא, הבקשה להשבת התפוס - המשאית, נדחית.

21. המזכירות תמציא עותק החלטתי לצדדים.

זכות ערר כדין.

ניתנה היום, י"ב תמוז תשפ"ב, 11 יולי 2022, בהעדר הצדדים.